

Kokkolan suurteollisuusalueen
TURVALLISUUSTIEDOTE

Turvallisuustietoa koteihin 2014

Tässä tiedotteessa kerrotaan Kokkolan suurteollisuusalueen yritysten toiminnasta, alueella käytettävien kemikaalien vaaroista ja oikeista toimintatavoista onnettomuustilanteissa.

Tiedote jaetaan lähialueella kaikille kotitalouksille ja se on saatavilla sähköisesti osoitteessa www.kip.fi.

Tiedote julkaistaan viiden vuoden välein. Säilytä tiedote.

Vuosikymmenten menestystarina

Kokkolan suurteollisuusalue (KIP) on Pohjoismaiden suurin epäorgaanisen kemianteollisuuden keskittymä ja menestystarina vailla vertaansa. Alue sijaitsee Ykspihlajan kaupunginosassa noin viisi kilometriä kaupungin keskustasta luoteeseen. KIP on pinta-alaltaan noin 700 hehtaaria.

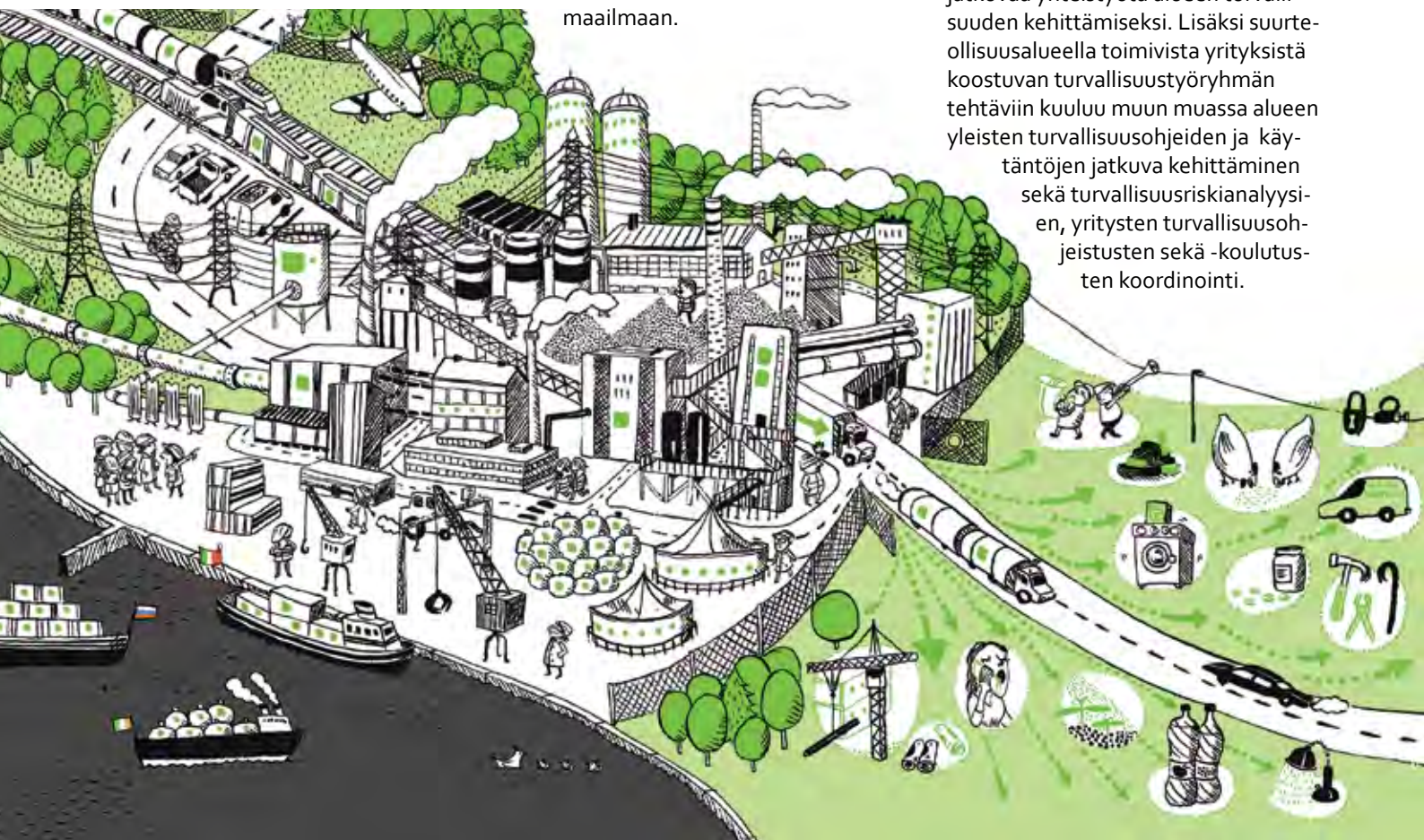
Alueen yritykset ovat useilla tuotemarkkina-alueilla ja monilla eri mittareilla mitattuna johtavia maailmassa. Teollisuusyritykset ovat pääosin kansainvälisiä, ja suurin osa tuotannosta menee vientiin kaikkialle maailmaan.

Tänä päivänä alueella toimii lähes 20 teollisuusyritystä sekä yli 30 muuta näiden ydintoimintoja tukevaa yritystä. Näissä työskentelee päivittäin noin kaksi tuhatta henkilöä.

Kehitys jatkuu, ja lähivuosina yritykset tulevat tarvitsemaan satoja uusia, osaavia, motivoituneita ja taitavia työntekijöitä jatkamaan menestystarinaa kansainvälisessä ilmapiirissä.

Yhteistyöllä tuloksia

KIP:lla toimivat yritykset, Kokkolan kaupunki ja viranomaiset tekevät jatkuvaa yhteistyötä alueen turvallisuuden kehittämiseksi. Lisäksi suurteollisuusalueella toimivista yrityksistä koostuvan turvallisuustyöryhmän tehtäviin kuuluu muun muassa alueen yleisten turvallisuusohjeiden ja käytäntöjen jatkuva kehittäminen sekä turvallisuusriskianalyysin, yritysten turvallisuusohjeistusten sekä -koulutusten koordinointi.

Teollisuusyritysten ja sataman alueet ovat aidattuja. Ajoneuvo- ja henkilöliikenne tapahtuu Port Towerin kautta. Tehdasaluetta ja sen portteja valvotaan. Yritykset seuraavat alueiden yleistä turvallisuutta myös kameravalvonnalla ja kiertävällä vartiointilla. Pääsy tehdas- ja satama-alueille edellyttää aina henkilökohtaista kulkulupaa.

Ennaltaehkäisy keskeistä

Tärkein osa KIP:n yritysten turvallisuus suunnittelua on suuronnettomuusvaarojen sekä mahdollisten tapaturmien ja onnettomuuksien ennaltaehkäisy.

Jokaisella alueella työskentelevällä on velvollisuus tehdä ilmoitus kaikista prosessiin, työympäristöön tai ympäristöön liittyvistä poikkeamista ja vaaratilanteista. Ilmoitusten pohjalta ryhdytään välittömiin toimenpiteisiin. Lisäksi KIP:lla tehdään jatkuvia tarkastuksia ja turvallisuuskiertoja. Niissä käydään läpi yritysten turvallisuuteen, työsuojeluun ja pelastussuunnitteluun liittyviä asioita.

KIP:lla toimii kaksi tehdaspalokuntaa, jotka onnettomuustilanteissa huolehtivat viranomaisten kanssa pelastustoiminnasta teollisuusalueella.

Varautumista ja kouluttautumista

KIP:n yritysten toimintaa arvioidaan jatkuvasti ympäristö-, terveys- ja turvallisuusvaarojen tunnistamiseksi. Vaarallisiin kemikaaleihin liittyvät suuronnettomuusriskit on kartoitettu erilaisten riskianalyyseiden avulla. Yrityksissä työskenteleminen edellyttää voimassa olevaa työturvallisuuskorttia sekä KIP:n yleistä turvallisuus-koulutusta. Lisäksi kaikki alueella vierailevat henkilöt perehdytetään turvallisuusasioihin.

Standardit ohjaavat toimintoja

- Oman toiminnan jatkuvalla kehittämisellä KIP:n yritykset haluavat varmistaa sen, ettei toiminnasta aiheudu vaaraa ihmisille tai ympäristölle.
- Alueen yrityksillä on käytössään seuraavat standardeihin perustuvat johtamisjärjestelmät: ympäristöjärjestelmä ISO 14001, laatu- ja työturvallisuusjärjestelmä ISO 9001:2000 sekä työturvallisuusjärjestelmä OHSAS 18001.
- Lisäksi alueen kemianteollisuuden yritykset ovat sitoutuneet Vastuu huomisesta -ohjelmaan. Satamassa noudatetaan kansainvälisen SOLAS-74 -yleissopimuksen ISPS-säännösten turvallisuussäännöksiä.

KIP:lla käytetään, varastoidaan ja valmistetaan vaaralliseksi luokiteltuja aineita, joilla voi olla onnettomuustilanteissa useita vaaraominaisuuksia. Vaarallisia aineita kuljetetaan myös maanteillä, rautateillä ja merellä. Onnettomuusvaara on olemassa myös KIP:n ulkopuolella.

Keski-Pohjanmaan ja Pietarsaaren alueen pelastuslaitos

Kokkolassa ja Kokkolan suurteollisuusalueella pelastustoiminnasta vastaa Keski-Pohjanmaan ja Pietarsaaren alueen pelastuslaitos. Pelastuslaitos on varautunut Kokkolan suurteollisuusalueella vaara- ja onnettomuustilanteisiin, koska niiden mahdollisuutta ei voida täysin sulkea pois. Onnettomuuksiin on varauduttu ulkoisen pelastussuunnitelman, sisäisten toimintaohjeiden sekä säännöllisen harjoittelun avulla. Pelastuslaitos harjoittelee alueella myös yhdessä tehdaspalokunnan ja toiminnanharjoittajien kanssa.

Pelastusviranomainen tekee säännöllisesti viranomaisvalvontaa suurteollisuusalueella. Valvontatoiminnalla pyritään tunnistamaan onnettomuusriskejä ja ennaltaehkäisemään onnettomuuksia sekä varmistamaan, että

i Vaarallisten aineiden vaaraominaisuuksia

- Myrkyllisiä aineita, jotka voivat olla terveydelle haitallisia.
- Syttyviä aineita, jotka muodostavat palo- tai räjähdysvaaran.
- Happea syrjäyttäviä aineita, jotka poistavat tilasta hapen ja siten aiheuttavat tukehtumisvaaran, esimerkiksi typpi ja hiilidioksidi.
- Syövyttäviä aineita, jotka aiheuttavat palovammoja silmiin tai iholle, esimerkiksi vahvat hapot ja emäkset.
- Hapettavia aineita, jotka ovat paloa edistäviä, esimerkiksi happi ja vetyperoksidi.
- Myrkyllisiä syövyttäviä kaasuja, esim. ammoniakki, rikkidioksidi

mahdollisen onnettomuuden sattuessa pelastuslaitoksen toimintaedellytykset ovat olemassa.

Lisätiedot virka-aikana kemikaalitarastaja Joonas Nuolioja, puh. 040 806 5377. www.kokkola.fi/aluepelastuslaitos

KIP:n vaaralliset aineet

Alueen ulkopuolelle vaaraa aiheuttavat onnettomuudet voivat olla lähinnä kaasuvuotoja, jotka voivat levitä lähi-alueelle näkyvinä tai hajusta tunnistettavina kaasupilvinä. Teollisuuslaitoksilla mahdollisesti syttyvissä tulipaloissa muodostuvaa haitallista savua ja nokea voi levitä myös lähiympäristöön. Viereisellä sivulla on esitetty KIP:lla yleisimmin käytettyjen kemikaalien ominaisuuksia. Yritysten turvallisuus selvitykset ja tarkat kemikaaliluettelot ovat saatavilla alueen yrityksistä.

AINE	AINEEN VAARAOMINAISUUDET	TERVEYS- JA YMPÄRISTÖVAIKUTUKSET SEKÄ MAHDOLLISEN SUURONNETTOMUUDEN LUONNE
Kloori	Vihreänkeltainen noin 2,5 kertaa ilmaa raskaampi pistävähajuinen kaasu. Ei pala eikä räjähdä.	Ärsyttää silmiä, hengitysteitä, aiheuttaa yskää ja kyynelvuotoa. Suuret pitoisuudet hengenvaarallisia hengitettynä. Myrkyllinen, ympäristövaarallinen.
Ammoniakki	Väritön, ilmaa kevyempi pistävähajuinen kaasu. Nesteammoniakki muodostaa aluksi höyrystyessään valkoisen pilven, joka laimetessaan muuttuu värittömäksi.	Ärsyttää silmiä, hengitysteitä, aiheuttaa yskää ja kyynelvuotoa. Suuret pitoisuudet hengenvaarallisia hengitettynä. Myrkyllinen, ympäristövaarallinen.
Rikkidioksidi	Väritön, ilmaa raskaampi, pistävähajuinen kaasu. Ei pala eikä räjähdä.	Ärsyttää silmiä, hengitysteitä, aiheuttaa yskää ja kyynelvuotoa. Suuret pitoisuudet hengenvaarallisia hengitettynä. Myrkyllinen.
Kloorivety (eli suolahappo)	Kloorivetyhappo eli suolahappo on vaalean kellertävä, pistävähajuinen neste.	Ärsyttää silmiä, aiheuttaa yskää ja tukehtumisen tunnetta. Suuret pitoisuudet voivat olla hengenvaarallisia hengitettynä. Myrkyllinen (kaasu). Syövyttävä (kaasu ja liuos).
Propaani	Väritön propaani muodostaa ulkoilmassa ilmaa raskaampia pilviä, jotka kerääntyvät alaviin maastokohtiin. Kun aine vuotaa nesteenä, kaasupilvi voi olla osittain näkyvä. Syttyvä alue voi ulottua sumupilven ulkopuolelle. Kun aine vuotaa kaasumaisena, kaasupilvi on näkymätön. Haju hajuton tai heikosti makeahko.	Pääasiallinen vaara on propaanin erittäin herkkä syttyminen. Syttynyt propaani-ilma -seos palaa humahtaen. Pilven sisään jääneet saavat vaikeita vammoja.
Palavat nesteet: bensiinit, dieselöljyt, kerosiini, raskaat polttoöljyt ja orgaaniset hiilivetyyhdisteet	Erittäin herkästi syttyvä neste. Höyry ilmaa raskaampaa ja voi muodostaa ilman kanssa räjähtävän seoksen.	Palavien nesteiden höyry ärsyttää silmiä ja hengitysteitä. Suuret pitoisuudet aiheuttavat päänsärkyä, pahoinvointia ja huimausta. Vuotoalue erittäin herkästi syttyvä. Haitallinen (kerosiini, diesel- ja polttoöljyt). Myrkyllinen (bensiinit). Erittäin herkästi syttyvä (bensiinit). Ympäristölle vaarallinen.
Bromi	Punaruskea höyrystyvä neste, kaasut ovat ilmaa raskaampia.	Ärsyttää ihoa, voimakkaasti syövyttävää. Jo erittäin pieni määrä höyryä ärsyttää hengityselimiä, silmiä ja ihoa. Hengenvaarallista hengitettynä. Erittäin myrkyllinen. Ympäristölle vaarallinen.
Tionyylikloridi	Pistävän hajuinen, väritön tai kellertävä neste, joka reagoi voimakkaasti veden kanssa. Reaktiossa vapautuu kloorivetyä ja rikkidioksidia.	Ärsyttää silmiä, hengitysteitä, aiheuttaa yskää ja kyynelvuotoa. Suuret pitoisuudet saattavat olla hengenvaarallisia hengitettynä. Kaasupilvi saattaa aiheuttaa ärsytysoireita satojen metrien etäisyydellä päästölähteestä. Syövyttävä.
Vety	Vety on väritön ja hajuton, erittäin helposti syttyvä kaasu. Vety on kevein kaikista kaasuista.	Puhdas vetykaasu ei ole myrkyllistä. Vetykaasun hengittäminen muuttaa puheäänän korkeaksi. Suurina pitoisuuksina se syrjäyttää hapen ja voi aiheuttaa tukehtumisen suljetussa tilassa. Vedyllä ei ole todettu olevan haitallisia vaikutuksia ympäristöön.
Happi	Väritön ja hajuton hieman ilmaa raskaampi kaasu. Nestetty happi on väritään vaalean sinistä ja erittäin kylmää. Voimakas hapetin. Hapen vuoto aiheuttaa syttymisvaaran suljetuissa tiloissa ja lisää tulipalon voimakkuutta. Hapen kyllästävät vaatteet tai muu materiaali syttyvät helposti.	Suora kosketus nestemäiseen happeen tai altistuminen kylmille happihöyryille aiheuttaa paleltumavamman iholla ja silmissä. Hapivuodon ylläpitämä palo on kiivas ja vaikeasti sammutettavissa.
Krotonaldehydi	Kellertävä pistävähajuinen neste. Kaasut ilmaa raskaampia. Reaktiivinen. Voi muodostaa räjähtäviä höyry-ilmaseoksia.	Ärsyttää hengityselimiä ja ihoa. Vakavan silmävaurion vaara. Erittäin myrkyllinen. Helposti syttyvä. Ympäristölle vaarallinen.
Dimetyylisulfaatti	Ainetta on vaikea havaita värin ja hajun perusteella. Väritön tai kellertävä. Haju heikosti makeahko. Kaasut ilmaa raskaampia.	Erittäin myrkyllinen. Syövyttävä.

Vaarallisia kemikaaleja käsittelevien ja varastoivien yritysten toimintaa ohjaa asetus, joka perustuu EU:n Seveso II -direktiiviin. Tämän mukaan tietyille KIP:n yrityksille on laadittu yksityiskohdaiset turvallisuusselvitykset ja riskinarvioinnit mahdollisista onnettomuuksista. Asetuksen noudattamista valvoo Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes.

Alueen turvallisuusselvitysvelvolliset yritykset

Boliden Kokkola Oy on tuotantokapasiteetiltaan yksi maailman suurimmista sinkkitehtaista. Sivutuotteina syntyviä höyryä ja rikkidioksidikaasua jalostetaan rikkihapoksi Bolidenin rikkihappotehtaalla.

*Outokummuntie 8, 67900 Kokkola
www.boliden.com; tuotantojohtaja Arto Särkelä, puh. (06) 828 6111*

CABB Oy valmistaa orgaanisia hienokemikaaleja.

*Kemirantie 1, 67900 Kokkola
www.cabb-chemicals.com; tehtaanjohtaja Juha Hiironen, puh. 046 7100 600*

Kokkolan satama on tavaraliikennemäärältään yksi Suomen suurimpia. Kantasatamassa sijaitsee Pohjoismaiden ainoa joka sään terminaali.

*Kantasatamantie 50, 67900 Kokkola
www.portofkokkola.fi; liikennepäällikkö Carita Rönqvist, puh. (06) 824 2400, 044 7809 132*

Neste Oil Oyj Kokkolan terminaali on Suomen suurin öljynjalostamoiden ulkopuolella toimiva palavien nesteiden varastointi- ja jakeluyksikkö. Terminaalista toimitetaan öljytuotteita koko väli-Suomen alueelle.

*Outokummuntie 15, 67900 Kokkola
www.nesteoil.fi; terminaalipäällikkö Petri Lempiälä 050 458 9080*

Freeport Cobalt Oy on maailman suurin kobolttin jalostaja ja johtava kobolttituotteiden valmistaja.

*Kobolttiaukio 1, 67900 Kokkola
www.freeportcobalt.com; toimitusjohtaja Jöran Sopo, puh (06) 828 0111*

VR Transpoint Rautatielogistiikka vastaa alueen junaliikenteestä. Raaka-

aineiden ja valmiiden tuotteiden lisäksi rautateitse kuljetetaan erilaisia teollisuuskemikaaleja.

*Satamatie 330, 67900 Kokkola
www.vrtranspoint.fi; palvelupäällikkö Arno Toppila, puh. 040 864 5217*

Oy Woikoski Ab valmistaa tuotantolaitoksillaan alueella happea, typpeä, argonia, vetyä ja hiilidioksidia eri teollisuudenalojen, elintarviketeollisuuden ja terveydenhuollon käyttökohteisiin.

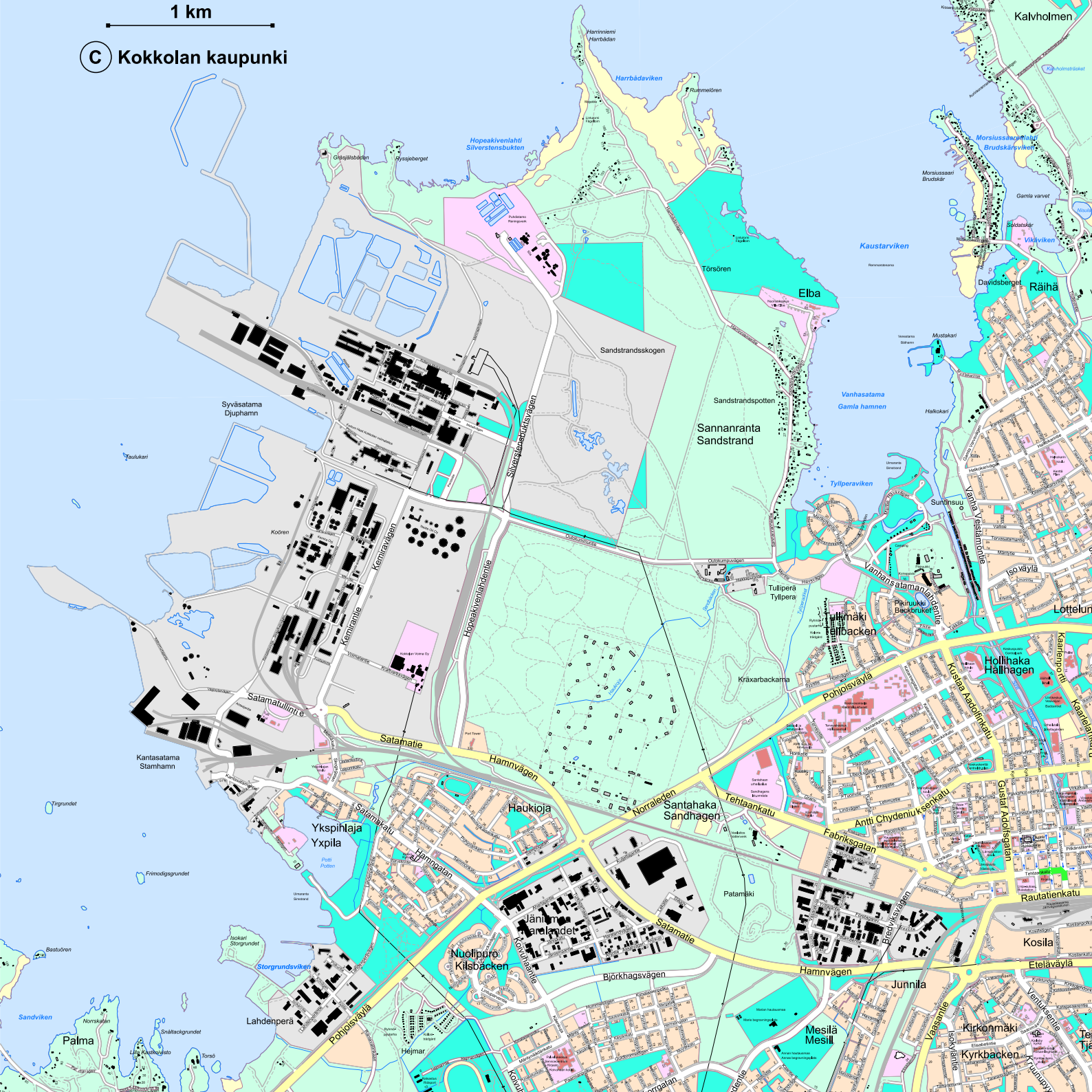
*Satamatullintie 8, 67900 Kokkola
www.woikoski.fi, tuotantoesimies Marko Hautala, puh. 040 166 2023*

Yara Suomi Oy Kokkolan toimipaikka valmistaa rehufosfaatteja ja kaliumsulfaattia sekä varastoi ja toimittaa ammoniakkia ja fosforihappoa.

*Kemirantie 1, 67900 Kokkola
www.yara.fi; Stefan Brännkärr, puh. 050 548 6293*

1 km

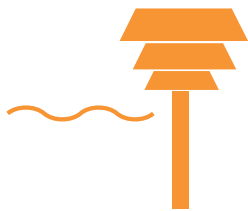
C Kokkolan kaupunki

Toimintaohje yleisen vaaramerkin kuullessasi

Yleinen vaaramerkki testataan joka kuukauden ensimmäinen arkimaanantai klo 12.

Testauksessa kuuluu seitsemän (7) sekuntia kestävä, tasainen hälyttimen kokeilumerkki.

Testauksella kokeillaan hälytinja järjestelmän käyttökunto. Kokeilu ei edellytä väestöltä toimenpiteitä.

Tiedustelusoittoja ei saa soittaa hätänumeroon 112. Lisää tietoa testauksista www.112.fi.

Yleinen vaaramerkki on yhtäjaksoinen, minuutin kestävä nouseva ja laskeva sireenin ääni. Yleinen vaaramerkki tarkoittaa väestöä uhkaavaa välitöntä vaaraa. Onnettomuuden sattuessa jokaisen on noudatettava viranomaisten ohjeita.

Tutustu huolellisesti tähän ohjeeseen. Vaaratilanteessa ei ole aikaa harjoitella. Meidän jokaisen velvollisuutena on toimia näiden ohjeiden mukaisesti.

YLEISEN VAARAMERKIN KUULLESSASI

Siirry sisätiloihin ja pysy siellä. Sulje ovet, ikkunat, tuuletusaukot ja ilmastointilaitteet.

Kuuntele radiota ja avaa televisio saadaksesi lisätietoa ja ohjeita. Odota rauhallisesti viranomaisten antamia tietoja ja ohjeita, niiden julkaisu saattaa kestää. Toimi annettujen ohjeiden mukaisesti.

Vältä puhelimen käyttöä, jotta linjat eivät tukkeutuisi. Hätäkeskus ei anna onnettomuudesta lisätietoja puhelimitse. Käytä puhelinta vain jos olet itse välittömässä avuntarpeessa.

Vaara ohi -merkki on minuutin mittainen tasainen äänimerkki. Se on ilmoitus siitä, että uhka tai vaara on ohi.